

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๔๘

วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ต่อมาพรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีหนังสือ ที่ รทท ๐๘๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ที่ประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้พรรคประชาธิปัตย์ไทยจัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทยและรายงานคณะกรรมการประสานงานที่มิตินำให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ (๑) และ (๒) พร้อมทั้งลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม มาเพื่อประกอบการพิจารณาคำขอยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทยคราวที่มิตินำให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ (๑) เพื่อประกอบคำขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยแล้ว พร้อมทั้งได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการประสานงานที่มิตินำได้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเนื่องจากขาดสมาชิกภาพตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๖๒ (๓) ปัจจุบันจึงไม่มีคณะกรรมการประสานงานที่มิตินำดำรงตำแหน่งอยู่

จากการดำเนินการของพรรคประชาธิปัตย์ไทยดังกล่าวข้างต้น นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทยแล้ว จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีมีเหตุให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) โดยให้มีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคประชาธิปัตย์ไทยชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามหนังสือลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ความว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีมติจากที่ประชุมใหญ่เป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามข้อบังคับพรรคฯ ข้อ ๑๑๒ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย และคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทยอย่างแท้จริง

มีปัญหาต้องพิจารณาว่ามีเหตุยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

บทบัญญัติแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อบังคับพรรคกรัษัณไทย พ.ศ. ๒๕๕๕

“ข้อ ๑๑๒ การยุบหรือเลิกพรรคจะกระทำใ้ภายใ้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องใ้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์

(๒) ใ้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประชามนตรีด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์

(๓) ใ้ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ขององค์ประชุมทั้งหมด”

พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงใ้ความตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคกรัษัณไทย ใ้มีหนังสือ ที่ รทท ๐๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ที่ประชุมใหญ่พรรคกรัษัณไทยใ้มีมติเป็นเอกฉันท์ใ้ยุบเลิกพรรคกรัษัณไทย ตามข้อบังคับพรรคกรัษัณไทย ข้อ ๑๑๒ และใ้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคกรัษัณไทย คราวใ้มีมติใ้ยุบเลิกพรรคกรัษัณไทย ตามข้อบังคับพรรคกรัษัณไทย ข้อ ๑๑๒ (๑) เพื่อประกอบคำขอยกเลิกพรรคกรัษัณไทยต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว พร้อมทั้งใ้ชี้แจงว่า คณะกรรมการประชามนตรีใ้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเนื่องจากขาดสมาชิกภาพตามข้อบังคับพรรคกรัษัณไทย ข้อ ๖๒ (๓) ปัจจุบันจึงไม่มีคณะกรรมการประชามนตรีดำรงตำแหน่งอยู่ และพรรคกรัษัณไทยใ้ชี้แจงยืนยันต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าพรรคกรัษัณไทยใ้มีมติจากที่ประชุมใหญ่เป็นเอกฉันท์ใ้ยุบพรรคกรัษัณไทย ตามข้อบังคับพรรคกรัษัณไทย ข้อ ๑๑๒ ด้วย จึงมีเหตุใ้ยุบพรรคกรัษัณไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

อาศัยเหตุดังใ้พิจารณามาดังกล่าว จึงสั่งยุบพรรคกรัษัณไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ